

AP 5-6 INDSIGTSRET I PERSONDATA

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Du har til enhver tid ret til indsigt i, hvordan dine data bruges og opbevares, og hvem der har adgang til dem. Læs her om hvordan du udnytter din ret til indsigt.

HVAD KAN DU BRUGE INDSIGTSRETEN TIL?

Formålet med indsigtsretten er at give dig adgang til at kontrollere, om dine personoplysninger behandles. Og i så fald: sker det på lovlige vis, og er oplysningerne korrekte. Du har som udgangspunkt altid ret til at få indsigt i, hvordan dine data bruges og opbevares, og hvem der har adgang til dem.

Eksempel: Hvis du tror, at en såkaldt **dataansvarlig** – eksempelvis en sælger, du har handlet med – **behandler** personoplysninger om dig, skal sælgeren fortælle dig, om det er tilfældet, hvis du spørger.

Er det tilfældet, har du ret til at få en kopi af disse personoplysninger og til at få en række **andre informationer**.

KONTAKT DEN DATAANSVARLIGE

For at udnytte indsigtsretten, skal du aktivt bede den dataansvarlige om indsigt - du behøver ikke at begrunde din anmodning.

Den information, du får fra den dataansvarlige, skal være kortfattet, letforståelig og lettilgængelig. Hvis du beder om indsigten elektronisk og ikke giver besked om andet, skal den dataansvarlige udlevere oplysningerne elektronisk, hvis det er muligt.

Du kan indgive en forespørgsel om indsigt, ligeså ofte du vil, men hvis den dataansvarlige virksomhed eller myndighed vurderer, at dine forespørgsler er grundløse eller overdrevne, kan den opkræve et gebyr svarende til administrationsomkostningerne. Bemærk, at det er den dataansvarlige, der skal bevise, at din forespørgsel er åbenbart grundløs eller overdreven, hvis du klager til Datatilsynet.

Hvis den dataansvarlige behandler oplysninger om dig, har du krav på følgende info:

- a. **formålene** med behandlingen
- b. de berørte **kategorier af personoplysninger** (almindelige ikke-følsomme oplysninger, følsomme oplysninger, oplysninger vedr. straffedomme og lovovertrædelser)
- c. de **konkrete modtagere eller kategorier af modtagere**, som personoplysningerne er eller vil blive videregivet til, særligt modtagere i tredjelande (lande uden for EU og EØS) eller internationale organisationer som for eksempel Røde Kors, WHO, FN, OECD
- d. hvis det er muligt: **det påtænkte tidsrum, hvor personoplysningerne vil blive opbevaret**. Hvis det ikke er muligt: **de kriterier**, der bruges til at fastlægge tidsrummet.
- e. retten til at anmode den dataansvarlige om **berigtigelse** eller **sletning** af personoplysninger eller **begrænsning** af behandling af personoplysninger vedrørende dig (den registrerede) eller til at gøre indsigelse mod en sådan behandling.

Begrænsning: mærkning af opbevarede oplysninger for at begrænse fremtidig behandling af dem.

Indsigelse: I visse tilfælde ret til at protestere mod en lovlig behandling af oplysninger.

- f. retten til at indgive en **klage** til Datatilsynet
- g. enhver tilgængelig information om, **hvorfra personoplysningerne stammer**, hvis de ikke indsamles hos dig (den registrerede)
- h. forekomsten af **automatiske afgørelser**, herunder profilering, og som minimum meningsfulde oplysninger om logikken heri (dvs., om hvordan "systemet" kommer frem til de forskellige afgørelser) samt betydningen og de forventede konsekvenser af en sådan behandling for dig (den registrerede).

Et eksempel på profilering er, at en virksomhed indsamler personoplysninger til brug for en profil af en forbruger.

Hvis personoplysningerne overføres til et tredjeland (et land uden for EU og EØS) eller en international organisation (Røde Kors, WHO, FN, OECD), har du ret til at blive underrettet om de garantier for databeskyttelsen, som man har fastsat.

DU SKAL HAVE EN KOPI AF DINE OPLYSNINGER

Ud over at give dig de informationer, der er nævnt ovenfor, skal den dataansvarlige udlevere en kopi af de personoplysninger, som han eller hun behandler vedrørende dig. Denne kopi er gratis. Beder du om flere kopier, kan den dataansvarlige opkræve et rimeligt gebyr.

SVARFRISTER

Hurtigst muligt og i alle tilfælde senest 1 måned efter, at den dataansvarlige har modtaget din anmodning om indsigt, skal han eller hun oplyse dig om, hvad der kommer til at ske på baggrund af din anmodning. Fristen kan forlænges med 2 måneder, hvis det er nødvendigt – her tages hensyn til, hvor kompleks din anmodning er. Den dataansvarlige skal give dig besked om enhver fristforlængelse og om grunden hertil senest 1 måned efter modtagelsen af anmodningen.

UNDTAGELSER TIL DIN INDSIGTSRET

Din ret til at modtage en kopi af de personoplysninger om dig selv, som den dataansvarlige behandler, må ikke krænke andres rettigheder og frihedsrettigheder. De rettigheder, man her tænker på, er blandt andet forretningshemmeligheder og ophavsret.

I den danske databeskyttelseslov er der fastsat en række undtagelser til indsigtsretten efter forordningen. Disse undtagelser er kun relevante, hvis din ret til indsigt ikke kan undtages efter bestemmelsen i forordningen om rettigheder og frihedsrettigheder.

PRIVATE INTERESSER

Det følger af loven, at din ret til indsigt efter forordningen ikke gælder, hvis man efter en konkret afvejning kommer frem til, at din interesse i oplysningerne er mindre vigtig end afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til dig selv. ("Man" er i første omgang den dataansvarlige).

At der skal være tale om "**afgørende**" hensyn, betyder, at der skal være *nærliggende* fare for, at private interesser vil lide skade af *væsentlig* betydning.

Kravet om en konkret afvejning betyder, at den dataansvarlige ikke generelt kan undtage bestemte former for behandling af personoplysninger fra indsigtsretten.

Den konkrete afvejning af de interesser, der står over for hinanden, skal ske for hver enkelt oplysning for sig. Det betyder, at hvis de private interesser, der gør, at indsigtsretten ikke gælder, kun vedrører nogle af oplysningerne, så skal du have indsigt i de øvrige oplysninger.

De private interesser kan være dine egne, den dataansvarliges eller tredjemands interesser. (Ved tredjemand forstås en anden fysisk/juridisk person, offentlig myndighed m.v. end den registrerede, den dataansvarlige, databehandleren og personer under de to sidstnævntes direkte myndighed).

Eksempler på private interesser, der – efter en konkret vurdering - kan begrunde hemmeligholdelse:

- En virksomheds forretningsgrundlag, forretningspraksis eller know-how.
- Interne vurderinger af om en virksomhed på baggrund af foreliggende oplysninger vil indgå i et kontraktforhold, ændre et bestående kontraktforhold, stille særlige vilkår for at fortsætte et kontraktforhold, opsige et kontraktforhold og lignende tilfælde.
- Notat, der vurderer chancen for at vinde en retssag mod en kunde.
- Forsikringssselskabs notat, der beskriver hvordan en kunde har forsøgt at begå forsikringssvig over for selskabet.

OFFENTLIGE INTERESSER

Din ret til indsigt kan også fraviges, hvis din interesse i at få kendskab til oplysningerne vurderes til at være mindre vigtig end afgørende hensyn til offentlige interesser.

Også her skal der ske en konkret afvejning – oplysning for oplysning - af din interesse i kendskab til oplysningerne over for de offentlige hensyn. Og også her kræver undtagelse fra indsigtsretten, at der skal være *nærliggende* fare for, at de offentlige interesser vil lide skade af *væsentlig* betydning.

Loven **oplyster en del offentlige interesser**, som man navnlig skal tage hensyn til. Det er blandt andet statens sikkerhed, efterforskning af strafbare handlinger, et EU-lands væsentlige økonomiske interesser og beskyttelse af dine og andres rettigheder og frihedsrettigheder.

Når den dataansvarlige vurderer, om der skal ske hemmeligholdelse af oplysninger, har han eller hun pligt til at overveje de risici, der er for dig i den forbindelse – for eksempel om der vil være risiko for, at de indsamlede oplysninger er forkerte.

Drejer det sig om indsigt i oplysninger, som indgår i **en offentlig myndigheds behandling af en sag**, så kan sådanne oplysninger undtages fra retten til indsigt i samme omfang som efter de regler i offentlighedsloven, der begrænser borgernes aktindsigt.

Husk, at du altid kan kontakte din DLBR-rådgiver, hvis du er i tvivl!